

Pátá přednáška z UCPO

Téma:

Účtová třída 3 (dokončení)

Účtování o ostatních pohledávkách

- V účtové skupině Ostatní pohledávky se účtuje o takových pohledávkách, které se přímo nevztahují k pojištění či zajištění a o kterých zároveň nelze účtovat v ostatních účtových skupinách účtové třídy 3. V této účtové skupině se tedy účtuje zejména o:
  - ◆ - pohledávkách za upsaný základní kapitál
  - ◆ - pohledávkách při emisi dluhopisů
  - ◆ - pohledávkách z obchodně-závazkových vztahů
  - ◆ - o směnkách k inkasu a jejich eskontu
  - ◆ - pohledávkách z poskytnutých provozních záloh
  - ostatních pohledávkách

Př. Pojišťovna poskytla svému klientovi poradenské služby, jejichž hodnota dle faktury činí 10 000 Kč (DPH zanedbáme). Klient uhradil tyto služby pojišťovně směnkou v hodnotě 12 000 Kč. Pojišťovna předložila směnku bance k eskontu, přičemž si banka srazila diskont ve výši 10 %. Po půl roce došlo pojišťovně od banky oznámení, že dlužník směnku uhradil.

Zaúčtujte všechny nezbytné účetní operace.

Řešení:

Nejdříve je nutno zaúčtovat vystavenou fakturu za poskytnuté služby. Ty představují pro pojišťovnu výnos účtovaný jako Ostatní výnosy a zároveň pohledávku za Různými dlužníky.

Následné přijetí směnky se účtuje jako úhrada pohledávky za Různými dlužníky a vznik nové pohledávky z titulu Směnek k inkasu. Rozdíl mezi nominální výší pohledávky a směnky se účtuje jako výnos na účet Ostatní výnosy /samostatný analytický účet/. Eskont směnky se účtuje v nominální hodnotě směnky. Nejprve se účtuje postoupení směnky k eskontu na účtech Pohledávky z eskontovaných CP a odúčtování hodnoty směnky z účtu Směinky k inkasu. Jakmile banka směnku přijme k eskontu, a poskytne tzv. eskontní úvěr, účtuje se vznik eskontních úvěrů v nominální hodnotě směnky na účet Krátkodobé (Dlouhodobé) eskontní úvěry. Sražený diskont představuje náklad pojišťovny účtovaný na účtu Ostatní náklady. Rozdíl mezi poskytnutým eskontním úvěrem a sraženým diskontem je příjem peněz pojišťovny.

Účtování:

3xx – Různí dlužníci

6xx/1 – OV – Tržby za služby

10 000 ← Vydaná faktura za služby → 10 000

10 000

Úhrada faktury směnkou

3xx – Směnky k inkasu

6xx/2 – OV - Úroky

12 000

2 000

Účtování:

3xx – Eskontované pohledávky

3xx – Směnky k inkasu

PS 12 000

Předložení směnky k eskontu

12 000

12 000

Účtování:

3xx – Eskontované
pohledávky

PS 12 000

3xx – Krátk. esk. úvěry

12 000

Oznámení banky o úhradě směnky

12 000

12 000

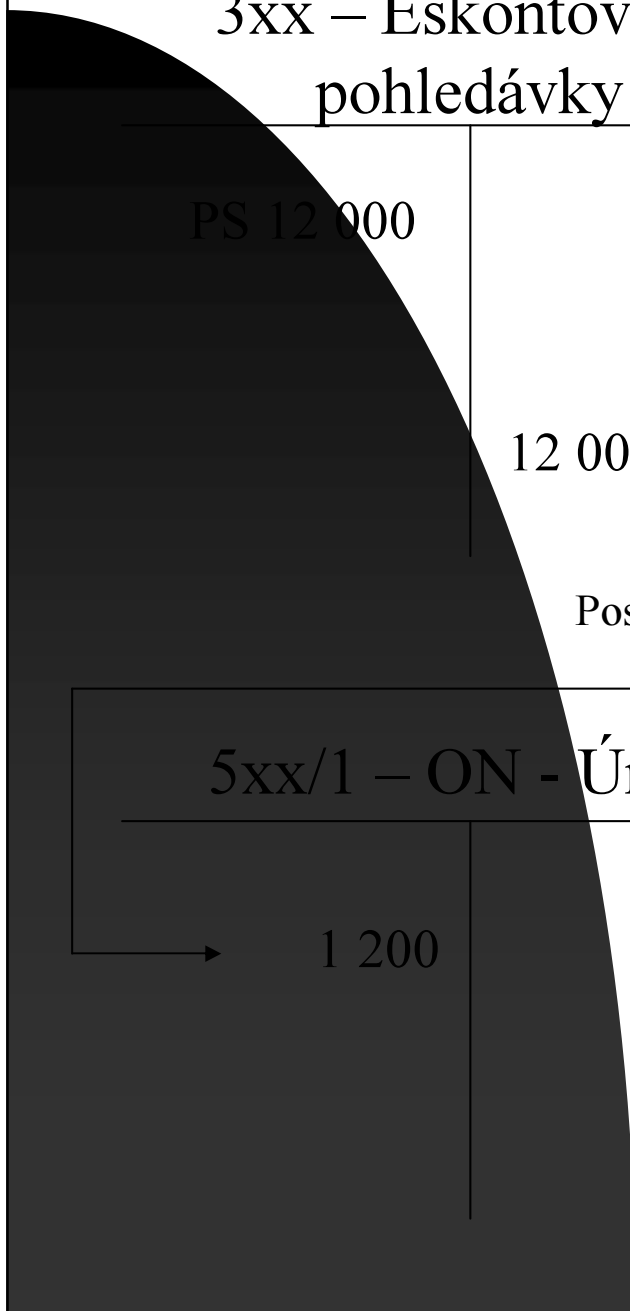
Poskytnutí eskontního úvěru po srážce diskontu

5xx/1 – ON - Úroky

1 200

2xx - BÚ

10 800

Účtování o zaměstnancích a účtování s institucemi sociálního zabezpečení a zdravotního pojištění

- **V této účtové skupině jsou zachyceny závazky a pohledávky pojišťovny vyplývající z pracovně-právních vztahů. Patří sem:**
  - ◆ **závazky pojišťovny k zaměstnancům ze závislé činnosti (tzv. hrubá mzda),**
  - ◆ **závazky z vkladů přijatých pojišťovnou od zaměstnanců,**
  - ◆ **ostatní závazky pojišťovny vůči zaměstnancům,**
  - ◆ **pohledávky pojišťovny za zaměstnanci,**
  - ◆ **pohledávky a závazky k institucím sociálního a zdravotního zabezpečení.**

Pojišťovna zaměstnává pana Krupičku z Chebu. Za měsíc říjen mu byla přiznána hrubá mzda ve výši 20 000 Kč. Pan Krupička si nechává ze mzdy srážet 500 Kč na penzijní připojištění. Pan Krupička je svobodný, bezdětný a podepsal u pojišťovny prohlášení poplatníka daně z příjmů ze závislé činnosti.

Jak bude vypadat zúčtování jeho hrubé mzdy a jak o něm bude účtovat pojišťovna?

Řešení:

Tak nejprve motivace:

Student ESF, který si neumí zkontrolovat, jestli je mu vyplácena mzda ve správné výši (a jestli ho náhodou někdo neokrádá) je normální žabař a nechápu, co dělá na vysoké škole 😞 😊.

A po motivaci řešení: Z hrubé mzdy se nejprve sráží zdravotní pojištění ve výši 4,5% a sociální pojištění ve výši 8% z hrubé mzdy. Poté se počítá záloha na daň z příjmů ze závislé činnosti. Pokud zaměstnanec má podepsáno prohlášení, má nárok na odečet některých odčitatelných položek ze základu daně (v našem případě odčitatelné položky na poplatníka ve výši 3 170 Kč). Srážka na platbu penzijního připojištění se provádí až po odečtu všech zákonných položek.

Takže výpočet jednotlivých srážek bude vypadat takto:

$$ZP = 0,045 \times 20\,000 = 900 \text{ Kč}$$

$$SP = 0,08 \times 20\,000 = 1\,600 \text{ Kč}$$

Výpočet tzv. zdanitelné mzdy = $(20\,000 - 900 - 1\,600 - 3\,170) = 14\,330 \text{ Kč}$ (zaokrouhlí se na celé 100 Kč nahoru, tzn. 14 400 Kč).

14 400 Kč pak představuje část mzdy, která se daní v souladu se zákonem o dani z příjmů. Základ daně do 9 100 Kč se daní 15%, zbytek spadá do druhého daňového pásma, tedy 20%. Daň se tedy spočte takto: $9\,100 \times 0,15 + 5\,300 \times 0,2 = 2\,425$ Kč.

Hrubá mzdy se účtuje jako náklad (účty Správní režie NP, ŽP) a zároveň jako Závazek k zaměstnancům ze závislé činnosti, o ZP a SP se účtuje jako o Závazcích k institucím ZP a SP, záloha na daň se účtuje na účet Ostatní přímé daně, a srážky ostatních položek se účtují přes účet Ostatní závazky. No a to co zůstane nesraženo se potom zaměstnanci vyplatí jako tzv. čistá mzda.

Účtování:

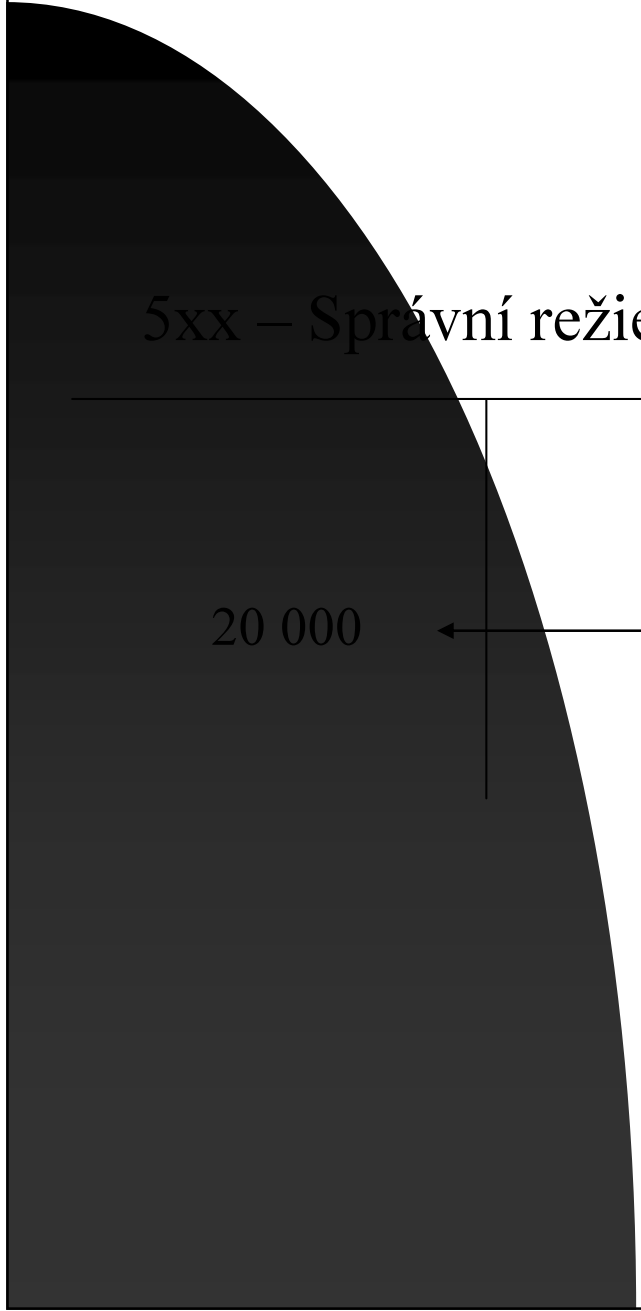
5xx – Správní režie NP (ŽP)

3xx – Závazky k zam. ze ZČ

Přiznání hrubé mzdy

20 000

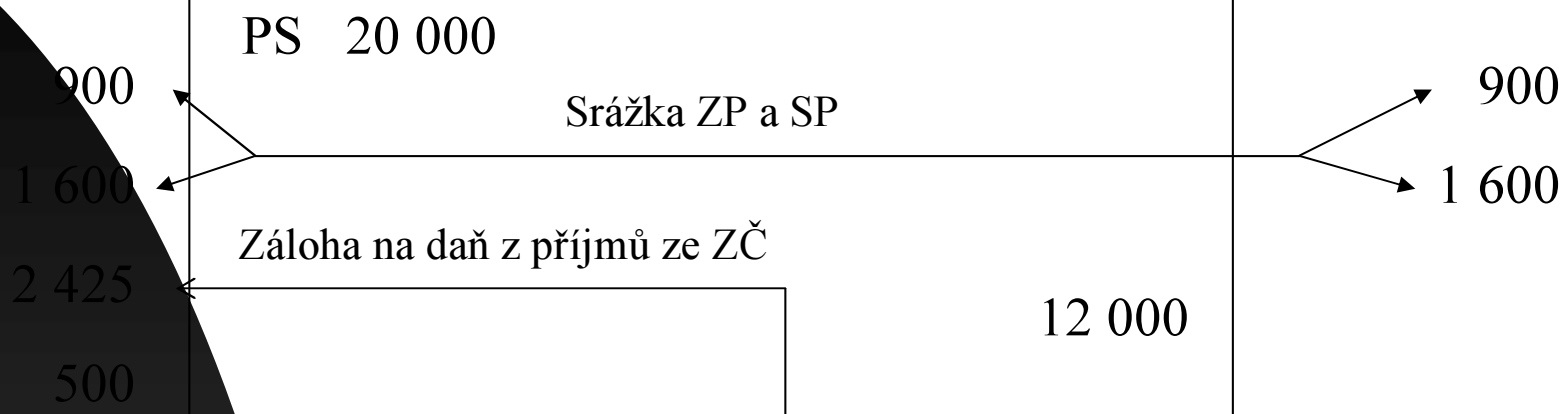
20 000

Účtování:

3xx – Závazky k zam.
ze ZČ

3xx – Zúčtování s
institucemi ZP a SP

Srážka penzijního připojištění

3xx – Ostatní přímé daně

3xx – Ostatní závazky

2 425

500

Účtování:

2xx - BÚ

3xx – Závazky k zam.
ze ZČ

Σ srážek =
5 425

PS 20 000

Vyplacení čisté mzdy

14 575

14 575

Účtování o ostatních závazcích

Účtová skupina Ostatní závazky slouží k účtování ostatních krátkodobých závazků pojišťovny, které nelze zaúčtovat v jiných účtových skupinách účtové třídy 3. Jde např. o:

- ◆ Závazky z upsaných majetkových účastí,
- ◆ Emitované dluhopisy (krátkodobé),
- ◆ Různé věřitele,
- ◆ Směnky k úhradě,
- ◆ Eskontní úvěry,
- ◆ Krátkodobé úvěry,
- ◆ Přijaté půjčky zaručené dluhopisem,
- ◆ Přijaté provozní zálohy,
- ◆ Ostatní závazky.

Pojišťovna obdržela podle výpisu z BÚ dne 17.10. úvěr se splatností 4 měsíce ve výši 300 000 Kč. Výpis z nově otevřeného úvěrového účtu přišel 26.10. Zaúčtujte.

Řešení:

Nesmíme zapomenout na účtování prostřednictvím účtu peníze na cestě. Vlastní účtování je již jednoduché.

Účtování:

2xx - BÚ

3xx – Krátkodobé úvěry

300 000

300 000

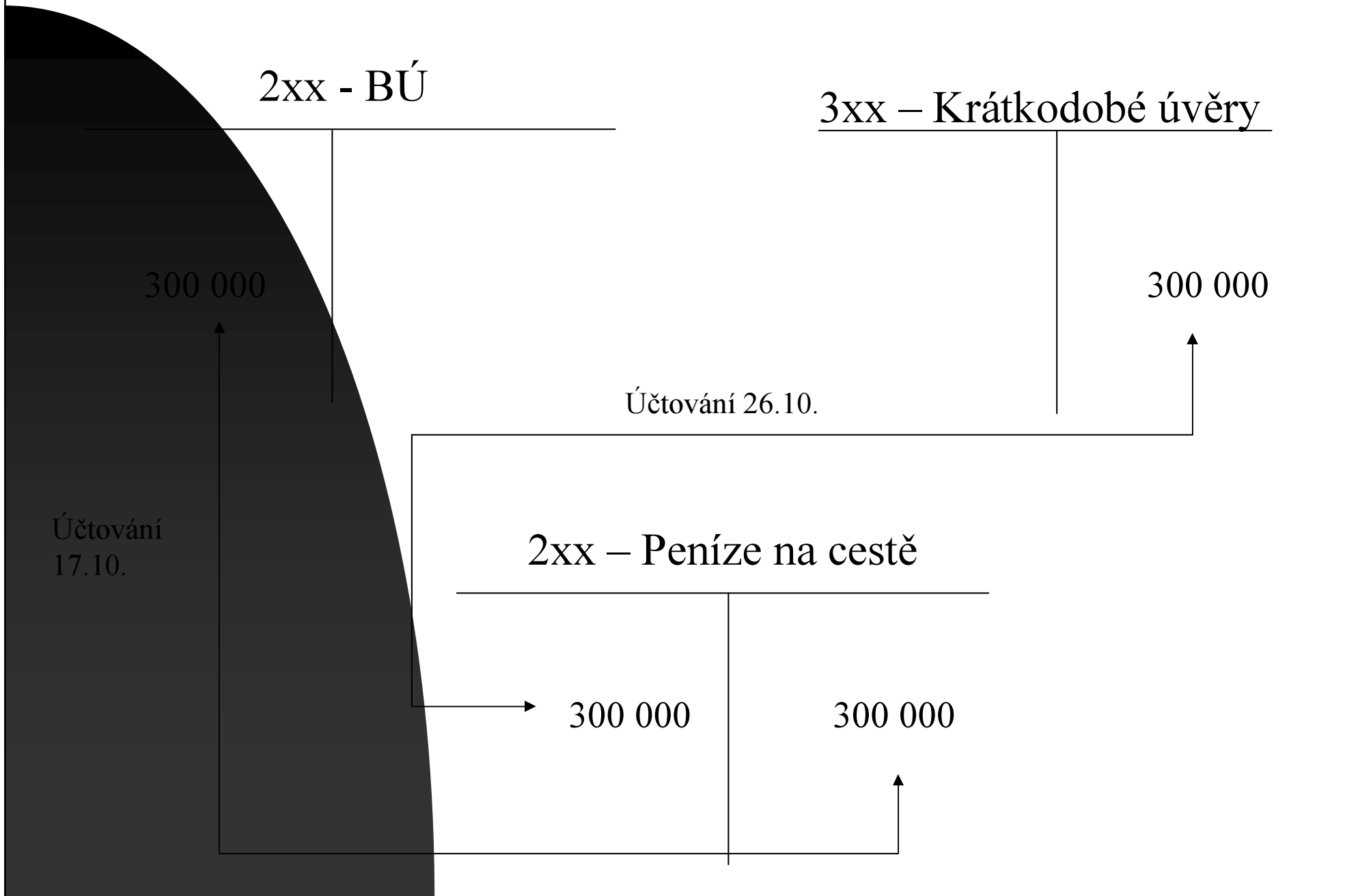
Účtování 26.10.

Účtování
17.10.

2xx – Peníze na cestě

300 000

300 000

Zúčtování daní a dotací

- K evidenci daně z příjmů pojišťoven slouží účet 3xx – Daň z příjmů. Na tomto účtu se účtují placené zálohy na daň z příjmů v průběhu roku. Při uzavírání účetních knih se zde vyúčtuje závazek pojišťovny jako poplatníka ze splatné daně za zdaňovací období podle daňového přiznání, a to se souvztažným zápisem na vrub účtu 5xx – Daň z příjmů z běžné činnosti - splatná nebo na vrub účtu 5xx – Daň z příjmů z mimořádné činnosti - splatná (tyto účty spadají do Netechnického účtu v rámci účtové třídy 5 - Náklady).

- Na účtu 3xx – Ostatní přímé daně - se účtují daně, jejichž platbu zajišťuje pojišťovna jako plátce srážkou ve vztahu k třetí osobě, a to souvztažně s příslušným účtem závazků. Jde například o daň z dividend sráženou při jejich výplatě akcionářům, daň z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti. Dále se zde účtují jiné přímé daně (např. daň z nemovitostí, silniční daň, daň z převodu nemovitostí, daň dědická a darovací) s výjimkou daně z příjmů. Analytická evidence k tomuto účtu se vede podle jednotlivých daní.

- Účet 3xx – Nepřímé daně a poplatky slouží k zaúčtování daně z přidané hodnoty, spotřební daně (je-li pojišťovna jejich plátcem) a různých poplatků. K tomuto účtu se vede povinně analytická evidence v minimálním členění na:
  - ◆ splatnou daň z přidané hodnoty,
  - ◆ spotřební daně,
  - ◆ ostatní nepřímé daně a poplatky.

Účet 3xx – Dotace ze státního rozpočtu – slouží k zachycení nároku pojišťovny na dotaci ze státního rozpočtu, účet 3xx – Ostatní dotace pak zachycuje nárok pojišťovny na dotaci z jiných zdrojů, než je státní rozpočet. V případě, že se jedná o dotaci na pořízení majetku, je souvztažným účtem účet 4xx – Ostatní kapitálové fondy, v případě, že se jedná o dotaci na úhradu nákladů, je souvztažným účtem účet 6xx – Ostatní výnosy.

Pojišťovně byl darován počítačový server.

Pojišťovna si spočítala, že má platit darovací daň ve výši 5 000 Kč. Ve stejný den dostala oznámení, že obdrží dotaci ze státního rozpočtu na nákup nové provozní budovy ve výši 2 000 000 Kč.

Zaúčtujte.

Řešení:

Darovací daň se zaúčtuje na účty 5xx – Daně a poplatky a 3xx – Ostatní přímé daně. V případě dotace se jedná o dotaci ze státního rozpočtu na pořízení majetku, takže příslušnými účty budou účty 3xx – Dotace ze státního rozpočtu a 4xx – Ostatní kapitálové fondy.

Účtování:

5xx – Daně a poplatky

3xx – Ostatní přímé daně

5 000

Předpis darovací daně

5 000

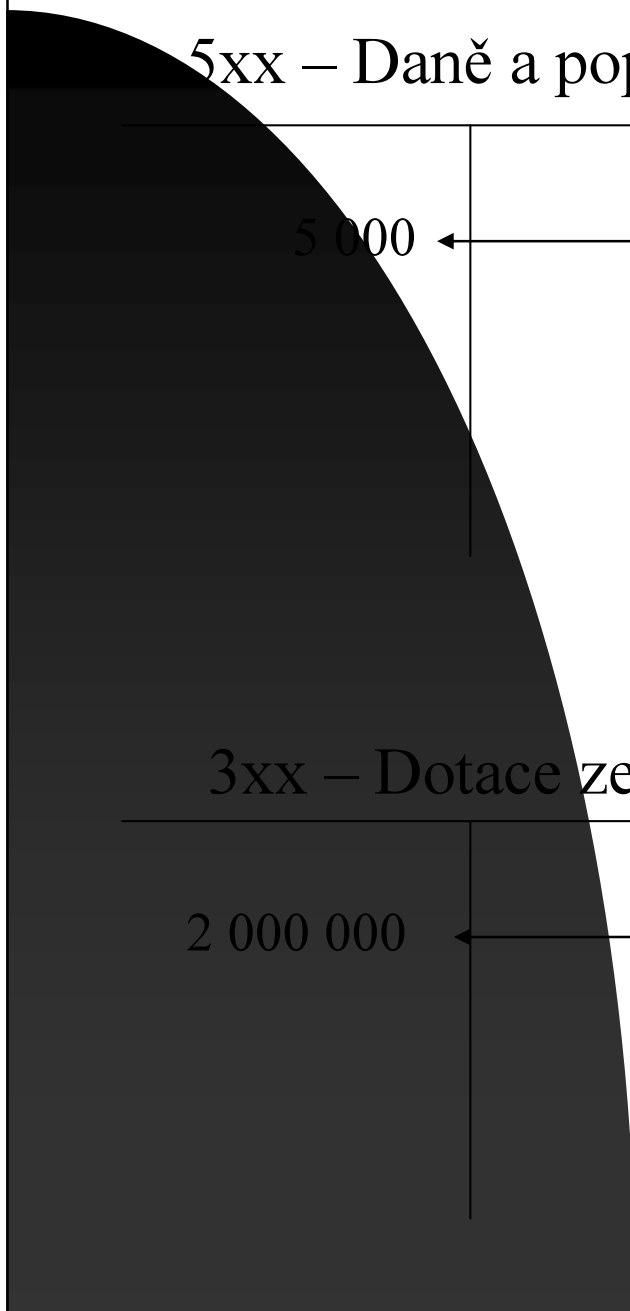
3xx – Dotace ze SR

4xx – Ostatní kapitálové fondy

2 000 000

Oznámení o poskytnutí dotace

2 000 000

Účtování na přechodných účtech aktiv a pasiv

V účtové skupině 3x – Přechodné účty aktiv a pasiv se sledují:

- - účty časového rozlišení
- - dohadné účty aktivní a pasivní
- - účet vnitřního zúčtování

Zásadním kritériem pro účtování účetních případů časového rozlišení je skutečnost, že je znám jejich titul neboli věcné vymezení, jejich konkrétní výše a období, kterého se týkají. Všechna uvedená kritéria musí být splněna současně.

- Další skupinou účetních případů účtovaných na účtech účtové skupiny **Přechodné účty aktiv a pasiv** jsou dohadné položky. Na účtech 3xx – Dohadné účty aktivní nebo 3xx – Dohadné účty pasivní se účtují při sestavování účetní závěrky položky, které nelze vyúčtovat jako obvyklé pohledávky nebo závazky z důvodu jejich dohadné výše.

- Posledním nezbytným účtem této skupiny je účet **Vnitřní zúčtování**. Na účtu 3xx – Vnitřní zúčtování - se účtuje o vztazích mezi jednotlivými vnitřními organizačními jednotkami pojišťovny (pobočkami, závody a centrálou pojišťovny) v závislosti na zvoleném stupni decentralizace účetnictví. Tento účet při uzavírání účetních knih nemá zůstatek.